Єднаймося в Просвіті!

Галицька Просвіта

Має місце планетарний Мюнхен. Як колись 1938-го Захід здав Чехословаччину Третьому рейху, бо не хотів конфліктувати з ним, так тепер Україну - Росії.
Вадим Скуратівський

№ 37 (299)
7 жовтня
2010 р.

Тижневик "Галицька Просвіта" * Засновник – Івано-Франківське ОО ВУТ "Просвіта" ім. Т. Шевченка * Свідоцтво – ІФ № 521 від 15.06.2004 р. * Шеф-редактор – Степан Волковецький * Гол. редактор – Богдан Вівчар * Літературний редактор – Ірина Шумада * Верстка – Марія Дзебчук * Набір – Наталія Дяченко * Друк – КП фірма "ЛІК" * Тираж – 2000 примірників * Замовлення – № 1049 * Наша адреса: 76018, м. Івано-Франківськ, вул. М. Грушевського,18 * тел. (0342) 75-05-86, * тел./факс (03422) 2-38-67 * e-mail: oblasna-prosvita@ukr.net * Наші реквізити: Р/р 2600630015124 в Укрсоцбанку МФО 336019, код 04929075. * За зміст та достовірність інформації у рекламі відповідальність несе рекламодавець * Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій і подає матеріали для дискусії * За точність викладених фактів відповідальність несе автор * Редакція застерігає за собою право редагувати і скорочувати матеріали * Листування з читачами – тільки на сторінках газети

СКАРБ

Умудрітеся, немудрі…
Т. Шевченко

РІДНА МОВА – ВІЩЕ СЛОВО

Чуєш, сестро? Чуєш, брате,
як співають доли й гори?
Слово віще і крилате
вже повік ніхто не зборе.
Мов одвічна колискова,
розцвітатиме святково
українська рідна мова,
Кобзареве віще слово.

Срібним дзвоном
кобзи струни
із цимбалами сплелися
й благовістом гуки-луни
по землі всій рознеслися.
В кожне серце веселково
увійшли краса й обнова –
Кобзареве віще слово,
українська рідна мова.

Всепрощення у народу
не знайдуть трикляті дуки,
що точили кров, як воду,
і ламали ребра й руки.
Затаврує людолова
й кине клич у бій грозово
українська рідна мова,
Кобзареве віще слово.

Не прислужуймо нікому,
опріч матері своєї,
у братерстві вселюдському
не раби ми й не пігмеї!
В сонмі мов нам малиново
сяє, мов зоря ранкова,
Кобзареве віще слово,
українська рідна мова.

Люба сестро! Любий брате!
Сил і праці не жаліймо,
слово віще і крилате
в серці власному леліймо.
З роду в рід
з ім'ям Христовим
воскресатиме заново
українська рідна мова,
Кобзареве віще слово!

Роман ФЛИС, *журналіст*

ПРОТЕСТ

УЗУРПАЦІЇ ВЛАДИ – НАРОДНИЙ СПРОТИВ

Заява Правління Івано-Франківського ОО ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка

Рішення Конституційного Суду за поданням депутатів провладної коаліції про повернення до Конституції 1996 року нарешті повністю розкрило наміри нинішнього режиму. Сьогодні вже зрозуміло, що в Україні завершується цілковита узурпація влади й формування авторитаризму як системи. Проіґноровані закон, мораль, демократичні принципи. Фактично це конституційний переворот. Ці дії влади викликали обурення демократичної української спільноти, а перед світовою Україна постала як непередбачуваний партнер. Під загрозою – європейське майбутнє держави.

Леґітимність усіх гілок влади нині під великим сумнівом, а режим особистої влади нинішнього Президента нівелює всю політичну систему демократичного європейського зразка. «Не допустити приватизацію держави однією людиною і однією політичною силою!» – вимагають просвітяни області.

Для того, щоб вийти з конституційної кризи після рішення КС, необхідні перевибори всіх гілок влади, повноваження і каденція яких суперечать Конституції 1996 року. Оскільки повноваження змінені, значить, мають бути переобрані і Президент, і парламент, перепризначені суди й Уряд. Лише після цього ми можемо визнавати владу як таку.

* * *

«Рішення Конституційного Суду про відміну Закону № 2222 від 8 грудня 2004 року про Конституційну реформу – це шлях до абсолютної узурпації влади. КС фактично скасував її і повернув у дію Конституцію 1996 року, йдеться у заяві Івано-Франківської Крайової організації Народного руху України. Це рішення практично констатувало, що шість років Україна жила під неконституційною Конституцією, життя і перспективи тисяч людей були порушені й розбалансовані й ніхто за це нині не відповідає. А тимчасом реформи в країні не проводяться, економічний стан не поліпшується і громадяни щодня відчувають це на собі. Вивести країну на шлях поступу в майбутнє нинішня влада не може, зате вона потребує все більших і більших повноважень для придушення будь-якого незадоволення».

Але що означає скасування політреформи? Це прихід тоталітарно-авторитарного режиму, який і без того сковує все суспільне життя в державі, і цілковита узурпація влади однією людиною і однією політичною силою, у якої і так вся влада. Це фактично рейдерське захоплення всіх владних повноважень. Можна стверджувати, що рішення КС – це конституційний переворот, зрештою, воно ставить поза законом Верховну Раду і її більшість, Уряд Азарова й самого Президента, яких потрібно переобирати й перепризначувати. Інакше діючий Президент швидко дозбирає триста «тушок» і зробить з Конституцією і державою все, що вони запланували.

Оскільки в державі не залишилось жодних противаг цій авторитарній владі, протистояти їй може тільки народний революційний спротив усієї спільноти як єдиного носія влади. І Народний рух разом із соратниками з Народного Комітету захисту України готовий його очолити й закликає краян до рішучих дій.

«Не бійся! Не зраджуй! Не мовчи!» – йдеться в документі.

СЛАВНІ ЗЕМЛЯКИ

ОКУНЕВСЬКИЙ – ЛІКАР І АДМІРАЛ

Громада Городенки урочисто відзначила 150-річчя від дня народження Ярослава Окуневського – лікаря-адмірала Австро-Угорського флоту, борця за незалежність України.

Під звуки духового оркестру, з державними прапорами України й Австрії, колона учасників ювілейного заходу пройшла райцентром до міського кладовища, де похований Ярослав Окуневський. Відбулося освячення пам'ятника й панахида. Перед присутніми виступили міський голова С. Яворський, доктор Е. Бальцар з Відня (Австрія), доктор медичних наук Р. Блонський. До підніжжя родинної гробниці Окуневських поклали квіти та вінки.

Після цього в районному будинку культури відбулася урочиста академія. До громади звернулися голова райдержадміністрації І. Мороз та перший заступник голови районної ради Р. Осадчук, онук Я. Окуневського Е. Бальцар, професор Я. Ганіткевич (м. Львів), В. Шиндеровський (м. Київ), І. Миронюк (м. Івано-Франківськ), головний редактор телекомпанії «Бриз» М. Мамчак (м. Севастополь), директор школи с. Яворів Косівського району – П. Лосюк, юрист, офіцер, член Національної спілки журналістів України Л. Кирилаш, перший заступник начальника управління охорони здоров'я облдержадміністрації М. Олінійчук.

А в понеділок вшанування пройшло в Яворові Косівського району, де жила рідна сестра Ярослава Окуневського – Ольга. Всіх учасників урочистостей привітав генеральний консул Австрії по Західній Україні Ярослав Наконечний.

Вл. інф.

ГАСТРОЛІ «УКРАЇНСЬКОГО ДИВОСВІТУ»

8–10 жовтня 2010 р. на Прикарпатті відбудуться гастролі Національного академічного оркестру народних інструментів України «УКРАЇНСЬКИЙ ДИВОСВІТ».
Гастролі пройдуть в Івано-Франківську, Снятині, Коломиї, Рожнятові й Бурштині.

ВШАНУВАННЯ

ЗАСНОВНИКОВІ «СІЧЕЙ»

Шануймо минуле заради майбутнього…» – під таким гаслом у Коломиї продовжують закладати сучасні традиції міської культури. 30 вересня тут відбулося відкриття пам'ятної дошки з барельєфом Кирила Трильовського на будинку, в якому він жив і працював на початку XX ст. Ця подія сталася в рік святкування 110-ої річниці заснування першого в Галичині українського пожежно-гімнастичного товариства «Січ», організатором та ідейним натхненником якого був Кирило Трильовський.

Організатором акції став Коломийський педагогічний коледж Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника у співпраці з міським та районними управліннями культури і туризму та за меценатської підтримки директора коледжу Валерія Ковтуна й адвоката Михайла Петріва.

Барельєф Кирила Трильовського виготовив скульптор Роман Захарчук. Виконавці – Валерій Дідорак та Павло Челяда. Дизайн Мирослава Ясінського.

На урочистому вічу серед інших виступив голова ОО ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка Степан Волковецький. Він відзначив великий громадянський подвиг Кирила Трильовського. Заснувавши товариство «Січ», тим самим створив по всій Галичині структуру патріотичного виховання української молоді, яка потім зорганізувалась у січове стрілецтво, в Українську військову організацію Євгена Коновальця, а потім – в ОУН і УПА. Саме січовики боронили Карпатську Україну й боролись у підпіллі з окупантами нашої землі. І таких патріотів нам сьогодні, в умовах внутрішньої окупації, бракує. Бо нині є ми і вони – окупанти. Маємо це розуміти й протиставити несприйняття цієї чужинецької сили, проголосувавши проти неї на виборах.

Під час церемонії відкриття міському голові передали символічну дарчу грамоту у виконанні коломийського графіка Романа Кочержука.

З ініціативи педагогічного коледжу та з участю студентів коледжу й громадськості міста під час церемонії відкриття дошки відбулося величне стрілецьке свято, що стало початком відновлення в Коломиї стрілецьких свят.

Н. К.

ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ **"ГАЛИЦЬКУ ПРОСВІТУ"!** Передплатний індекс **91083**

ТАК ДУМАЮ

ЧИ НАСТАНЕ МОМЕНТ ІСТИНИ?

Поділяючи загалом думки дописувачів «Галицької Просвіти» (зокрема, це мої, наші брати за українським духом – С. Волковецький і Д. Захарук, М. Кардащук і В. Шиян, С. Караванський і А. Лозинський, І. Мовчан і М. Рудковський, В. Гук і М. Симчич, відомий просвітянський аналітик В. Ференц та інші). Дякуючи їм за позицію, хочу висловити на шпальтах газети свою думку.

Отже, на мою думку, найголовнішим уроком нашої національної поразки на виборах 2010 року (бо це очевидний і незаперечний провал-знищення нашої чергової спроби відродження держави протягом останніх двадцяти років) є те (також очевидний і незаперечний факт), що у справі розбудови гідної, власне української ССД (тобто здійснення нашої національної ідеї) відсутня достатньо сформована (бодай на 50 відсотків), тобто достатньо гідна, сильна і спроможна українська нація (з таким же гідним національним проводом). А з другого боку – наявність доволі потужної протидії цьому відомих внутрішніх і зовнішніх антиукраїнських чинників.

А з першого уроку, природно, напрошується такий висновок (скажемо нарешті прямо й відверто): а чи не є ця наша якісна неадекватність у змаганні за Україну наслідком і свідченням, передусім, відсутності (навіть у Галичині) належного рівня націєтворчої (людиновиховної) праці з боку нашої сучасної національної провідної верстви (різночинна інтеліґенція, інтелектуальна еліта). Насамперед у ділянках націоналістичного й навіть елементарного гуманістичного виховання й освіти української молоді (у сім'ях, у школі, ЗМІ, церкві і т. д.), а також відсутності націєтворчого дискурсу такого ж рівня посеред загалу населення (найперше через наші ЗМІ, особливо більш рейтинґові, більш комерційні й провладні). Або ж простіше і загалом кажучи – відсутності в наших газетах (власне свого радіо й телебачення ми досі не маємо) належного рівня контрпропаґанди національної ідеї та ідеології українського християнського (не буржуазного!) націоналізму.

Зрештою, хоч як це не прикро, ми досі, за двадцять років, не маємо ні у Львові, ні у Києві (принаймні мені не відомо) жодного цільового й головне достатньо поважного універсального, більш-менш сильного за критеріями ресурсної, якісної, професійно націєтворчої і публічної достатності друкованого видання (газети чи журналу – про власне українське радіо й телебачення вже й не кажемо), котре бодай у достатній, більш-менш адекватній, мірі відповідало б вимогам і потребам нашого сучасного (нації і держави) відродження-творення. А також давало відповіді, зокрема, і на вирішально-сакраментальні для нас сьогодні запитання: Що і чому так відбувається з нами, українцями і Україною, впродовж двадцяти років і куди ми рухаємось? Чи бути нам, українцям, на своїй – не нашій землі й що робити? Навіть, наприклад, газети «Слово Просвіти» і «Галицька Просвіта», а також журнал «Універсум», котрі стоять осібно й вище від інших і котрі я отримую і, звісно, читаю, на жаль, не цілком відповідають зазначеним критеріям.

Може, тому й не маємо досі, можливо, окрім «Просвіти», жодної достатньо сильної і спроможної громадської чи політичної організаційної структури (об'єднання справжніх українців)? І чи не є це все також вагомим доказом, чому ми опинилися в такій ситуації. Тому постає запитання до нашої сучасної української провідної верстви: як бути далі, що робити, як діяти?..

Я. НАГІРНЯК, *м. Рогатин*

НАБАТ

23 вересня 2010 року о 14.20 в центральному офісі Всеукраїнської громадської організації інвалідів «Чорнобиль–Допомога» по вулиці Північній, 19 м. Донецька сталася пожежа. Буквально за декілька секунд полум'я охопило все крило будинку – коридор і п'ять кімнат. Полум'я розповсюджувалося настільки стрімко, що деякі працівники організації не могли вийти з будівлі. Завдяки рішучим і сміливим діям пожежників і працівників організації, які перебували зовні, людей, які опинилися в пастці, евакуювали через вікна. На щастя, ніхто не загинув, але постраждалі від опіків є. Незважаючи на те, що пожежу оперативно ліквідували, збитки громадська організація понесла величезні: цілковито вигоріло крило будівлі з меблями, вікнами, дверима, оргтехнікою. Організація залишилася без зв'язку, електрики, охоронної сиґналізації тощо.

ЦЕ ВАРТО ЗНАТИ:

В ДОНЕЦЬКУ ВСЕ УКРАЇНСЬКЕ ЗНИЩУЮТЬ ВОГНЕМ!

Багато членів громадської організації «Чорнобиль–Допомога» пов'язують цю пожежу саме з політичним тиском, який постійно здійснювали на них місцеві екстремально налаштовані представники лівих сил.

В цьому ж будинку вже декілька років працює громадський музей «Смолоскип», експозиції якого присвячені народним героям України – пожежникам, які загинули при ліквідації аварії на ЧАЕС, Василю Макуху й Олексі Гірнику, які вчинили акти самоспалення заради свого народу, й інші експонати патріотичного спрямування.

Це єдиний громадський музей в Україні, де вшановується й досліджується життєвий шлях і героїчні вчинки видатних жертовників українського народу радянської доби. Експозиції представлені без власних коментарів, але об'єктивно – на підставі документів, свідчень очевидців, фактів. Тому вони багато в чому не співпадають з офіційною подачею історії колишньою правлячою комуністичною партією і нинішніми україножобами. Ідея музею вписується у вислів Ю. Іллєнка, що націоналізм – це освідчення в любові до свого народу. Місяць тому тут були додатково представлені матеріали про майже нікому невідомого вояка УПА Ю. Михайлівського, який провів у криївці 20 років, а коли її оточили енкаведсити, не здався, а вкоротив собі віку шляхом самоспалення.

Віддається належна повага видатним достойникам українського народу: В. Стусу, О. Тихому, Д. Шумуку, М. Курчику, М. Береславському, Я. Гомзі. В музеї «Смолоскип» можна довідатися також про сучасних видатних патріотів України – художницю К. Литовченко, вишивальницю й авторку багатьох патріотичних книжок Л. Огнєву, провідника О. Мазуренко. Увесь час, відколи працює музей, україножоби чинили акти вандалізму й провокації: зривали з будинку Державний прапор України, вказівники і шильдики музею, розмальовували двері й стіни ганебними лозунґами, бруднили стіни коридорів і туалетів лайном (як тільки самим не було гидко?), постійно погрожували по телефону знищити організацію і музей. Все це робилося від імені «комуністів», бо ті, які погрожували фізичною розправою і знищенням, називали себе «комуністами», «громадянами СРСР». Навіть при відкритті музею присутні запитували у фундаторів, чи не бояться вони радикалів і україножобів. Але ніхто не очікував цинічного силового акту в центрі міста у білий день.

Всеукраїнська громадська організація інвалідів «Чорнобиль–Допомога» пов'язує цей акт саме з громадською діяльністю організації, в першу чергу, з патріотичним напрямком цієї діяльності. Підпалювали приміщення двічі – першого разу працівники самостійно загасили коробку з палаючими зім'ятими папірцями в комірчині. Але вже через декілька хвилин спалахнуло знову, та вже так, що пожежники, які прибули вчасно, з величезними труднощами врятували людей і будинок. Члени комісії службового розслідування пожежі дійшли до висновку про підпал будівлі.

Проаналізувавши ситуацію, президія ВГОІ «Чорнобиль–Допомога» вважає необхідним довести до відома громадськості, що організація працює понад 20 років, є учасником Національної програми ліквідації наслідків аварії на Чорнобильської АЕС, дипломантом першого Національного благодійного конкурсу. За всі часи своєї діяльності вона не користувалася коштами держави чи спонсорів, має подяки від усіх трьох попередніх Президентів України. Всі члени організації виконують свої обов'язки на громадських засадах, у вільний від основної роботи час, не отримуючи за це заробітну плату чи якусь іншу фінансову або матеріальну винагороду. Для всіх членів організації ця громадська робота не тільки виконання своїх обов'язків перед суспільством, а й поклик душі. За більш ніж двадцятирічну діяльність нашої організації було багато прикрощів і негараздів. Певні – здолаємо й ці неприємності. Тому офіційно заявляємо: Всеукраїнська громадська організація інвалідів «Чорнобиль–Допомога» не припиняє свою діяльність, музей «Смолоскип» працює в звичайному режимі.

В. ТУПІЛКО, *голова організації*

ВІД РЕДАКЦІЇ: Працівники музею і чорнобильці зробили висновки про зумисний підпал. Стрімко втрачаючи позиції в політичному просторі й довіру народу, ліві пішли на відкритий кримінальний злочин. Пішли на злочин проти абсолютно нерадикальної, суто патріотичної партії, яка в основі складається із «чорнобильців» і відмовилася їх підтримувати, а навпаки пішла на вибори самостійно. Для жодної політичної сили в Донбасі «чорнобильська» партія не становить конкуренції, окрім «комуністів». Саме «комуністи» завжди відрізнялися від інших політичних партій зневагою до «законів, правил» боротьби й конкуренції, підступністю і здатністю до злочину, йдеться у заяві Донецької міської організації соціально-екологічної партії «Союз. Чорнобиль. Україна». Але жодні залякування і відверті терористичні акти не зупинять українських патріотів.

СЕМІНАРИ

ДО СПИСКУ ЮНЕСКО

Відбувся семінар «Засади і проблеми охорони пам'яток дерев'яної сакральної архітектури». Його організаторами стали Міжнародний центр охорони культурної спадщини (м. Жовква, Львівська обл.), Управління охорони культурної спадщини Львівської облдержадміністрації та Всепольський центр досліджень і документування пам'яток.

Учасниками семінару від нашої області були начальник управління культури Івано-Франківської облдержадміністрації В. Федорак і начальник відділу охорони культурної спадщини та музейної роботи облдержадміністрації А. Давидюк.

Захід проведений у контексті підготовки спільного польсько-українського подання з внесення групи дерев'яних церков (зокрема, церкви Святого Духа в Рогатині і церкви Різдва Пресвятої Богородиці у с. Нижній Вербіж Коломийського р-ну) Карпатського реґіону до Списку світової спадщини ЮНЕСКО.

А. Ч.

БІБЛІОТЕКИ

ГРОШЕЙ НА КНИГИ НЕМА

В Івано-Франківську вже два роки не поповнюються бібліотечні фонди

У 2010, як і торік, з міського бюджету Івано-Франківська не було виділено жодної копійки на поповнення бібліотечних фондів. Про це повідомила депутат Івано-Франківської міської ради Ліліана Сімонович.

Як зауважила заступник директора по роботі з дітьми міської централізованої системи бібліотек в Івано-Франківську Ганна Іванцева, бібліотеки Івано-Франківська отримували книги, які видавала місцева влада, зокрема, про вулиці міста. Ще однією проблемою фахівці називають недостатню кількість україномовних книг зарубіжних авторів.

В Івано-Франківську діє центральна міська бібліотека, яка має 7 філій, та міська дитяча бібліотека, яка обслуговує понад 3,5 тисяч читачів віком до 15 років.

І ЧУЖОГО НАУЧАЙТЕСЬ...

ЯК ПЕРЕМОГТИ КОРУПЦІЮ: ДОСВІД ГОНКОНГУ

У нас весь час твердять про те, як складно перемогти корупцію. Дехто навіть запевняє, що це зло (яке існує з давніх часів) непереможне. Але Гонконг цілковито спростовує це твердження. Місто-держава, що знаходиться в Азії, де «віддячити потрібній людині» й «підмастити чиновника» – історичний звичай, зараз живе практично без хабарів.

У рейтингу Transparency international, складеному за принципом «чим нижчий рівень корупції, тим краще», Гонконг займає 12-те місце і стоїть вище, ніж Англія, яка колись володіла й управляла містом. Випереджає Гонконг Японію, Австрію, Німеччину. Як таке вдалося азіатському місту?

Скажемо відразу, нічого незвичайного уряд міста (і всієї провінції) не робив. У цьому випадку важливо не стільки, що робилося, але як. Влада продемонструвала справжню волю, а також рішучість і послідовність у реалізації антикорупційних заходів, причому без огляду на особистості. А заходів було не так уже й багато. Всього три. І реалізовувати їх Гонконг почав у 1974 році, коли корупцією було пронизано 94 відсотки всього державного сектора.

1. Скасування презумпції невинності для чиновників. Замість нього застосовується принцип «доведи, що купив майно не на хабарі». В законодавстві з'явилася відповідна норма. Її зміст можна передати так: якщо чиновник не в змозі довести, що законним шляхом отримав кошти, які лежать на закордонних рахунках або на які куплена, скажімо, вілла з басейном, то дорога одна – у в'язницю. І на досить пристойний термін – до 15 років.

Це правило почали послідовно й чітко реалізовувати. Відразу ж після

відміни презумпції невинності декілька великих чиновників Гонконгу опинилися за ґратами.

2. Створена незалежна комісія по боротьбі з корупцією (НКБК). Підкоряється генерал-губернатору, у співробітників високі оклади. Генерал-губернатор своїм наказом призначав у цю комісію фахівців на термін не менше 5 років. Підкорялися вони теж тільки генерал-губернатору. Ні МВС, ні структура, яка відповідає за держбезпеку, впливати на НКБК не могли.

Оклади у фахівців незалежної комісії по боротьбі з корупцією були на 20–30 відсотків вищі, ніж у працівників силових відомств. Комісія була покликана не лише виявляти хабарників, але й займатися профілактикою – запобігати хабарам у сферах, найбільш схильних до корупції, наприклад, у службах, які видають різні дозволи на ведення бізнесу або яких-небудь робіт, в ДАІ, в слідчих органах і судах. НКБК аналізує, чи застосовують хабарники нові схеми. Комісія має право провести перевірку в будь-якому відомстві чи міністерстві, якщо є найменша підозра щодо хабарництва.

За перший рік роботи НКБК були спіймані й засуджені 220 чиновників-хабарників. Серед них виявився і шеф поліції Гонконгу. Проти нього порушили кримінальну справу, але він устиг виїхати до Лондона. Проте генерал-губернатор домігся видачі шефа поліції. Його повернули до Гонконгу, де відбувся суд над корупціонером.

Виникає резонне запитання: чи не з'явиться спокуса у самих фахівців незалежної комісії по боротьбі з корупцією, що володіють великими повноваженнями й підкоряються безпосередньо генерал-губернаторові, самим збагатитися на хабарі? Спокуса, звичайно, може з'явитися. Але і за роботою комісії є кому стежити. Цим займаються громадські організації, створені з представників інтеліґенції і бізнесу. Якщо громадська організація раптом запідозрить когось із фахівців НКБК в нечесності, маючи на руках документальні підтвердження, то цього фахівця звільняють.

3. Людям і журналістам надали можливість повідомляти про хабарників.

Це один із найбільш важливих і проблемних заходів. Спочатку люди скептично поставилися до владних ініціатив, спрямованих на боротьбу з корупцією. Проте з часом вдалося подолати скепсис людей і журналістів, і вони стали помічниками незалежної комісії.

НКБК організувала «гарячу лінію», яка працює цілодобово. Будь-який громадянин може зателефонувати туди й повідомити про чиновників, які вимагають або отримують хабарі.

Щоб виключити небезпеку покарання тих, хто вимушений був дати хабар, **у Гонконзі не є злочином корупція з незалежних від людини причин.** Наприклад, якщо бізнесмен дав хабар чиновникові, який видає дозволи на бізнес, то винен тільки чиновник – його й покарають. А бізнесмен залишиться поза переслідуванням. Тому люди, які стали жертвою корупції, не боялися дзвонити на «гарячу лінію» НКБК і повідомляти про хабарників.

Журналісти проводили власні розслідування щодо чиновників – фіксували їхні великі покупки, виявляли розмір витрат їхніх родичів.

На кожну інформацію, яка надходила від працівників ЗМІ і громадян, НКБК реаґувала. За наявності підстав хабарникові заморожували банківський рахунок, вимагали пояснити походження доходів, а якщо було необхідно, заарештовували.

Усі факти упіймання корупціонерів і арешти висвітлювалися в пресі. І довіра в населення до боротьби з корупцією зросла. Воно стало підтримувати уряд.

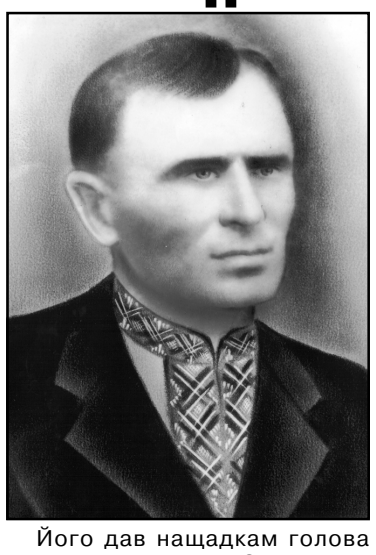
На відміну від інших провінцій Китаю, в Гонконзі не розстрілюють хабарників і боржників бюджету. Не зважаючи на це, в Гонконзі, де раніше доводилося навіть двірникові давати хабар, щоб він добре підмітав доріжку до будинку, вдалося майже повністю викорінити корупцію. Якщо, як говорилося вище, в 1974 році корумпованість держапарату становила 94 відсотки, то зараз вона дорівнює приблизно 2–3 відсоткам. Феноменальний результат!

Досвід Гонконгу красномовно свідчить: якщо є справжнє бажання побороти корупцію і воля діяти рішуче, то можна досягти результату. Але його ніколи не буде, якщо влада лише вдає, що намагається боротися з хабарництвом, і якщо за боротьбу з корупцією відповідають самі корупціонери.

Євген РОМАНИШИН,
заслужений лікар України, заступник голови ОО ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка

ПОПЕРЕДНИКИ

ПРИКЛАД ЧИНУ ПРОСВІТЯНИНА

Його дав нащадкам голова «Просвіти» с. Бовшів Степан Михайлович Мурафа. Народився він 1903 року в с. Бовшів Галицького району в родині заможного селянина. Здобув початкову освіту, а потім навчався в сільськогосподарській школі в с. Милування нині Тисменицького району, однак не закінчив її через сімейні обставини. З часом продовжив навчання в сільськогосподарській школі в Рогатині. Багато читав, мав власну бібліотеку. З молодих років цікавився політикою, історією, культурою, вів просвітницьку роботу серед односельців, організовував читання на сільськогосподарські, історичні, культурно-виховні теми. Він будив національну свідомість, виховував гордість за Україну та українців. Його слухали як молоді, так і літні люди. Був Степан Мурафа бажаним гостем у школі, бо виховував в учнів патріотичні почуття, наставляв молодих на шлях служіння Україні.

Справу виховання молоді й усієї громади Степан Мурафа активно продовжив після спорудження в Бовшеві в 30-их роках читальні й обрання його головою «Просвіти». Саме завдяки його праці сільська громада була активною, організованою, діяльною. Завдяки організаторським здібностям він зумів залучити до громадського життя молодь.

При новозбудованій читальні діяли драматичний і хоровий гуртки, «Рідна школа», «Гурток тверезості», молодіжна організація «Сокіл». При читальні була бібліотека, для якої голова «Просвіти» за власні кошти закупив книги, продавши власний шмат поля. Щонеділі можна було побачити, як хлопці й дівчата приходили до читальні, повертаючи для обміну прочитані книги. А голова «Просвіти» особисто проводив з молоддю бесіди про прочитане, пропонував нові видання. Сам же надзвичайно високо цінував навчання підростаючого покоління. Тому організував дитячі садочки. Дітей, які не мали можливості ходити до школи, навчав грамоти сам. Серед його вихованців – Роман Андрухів, який воював в УПА і загинув у боротьбі за волю, Василь Бардигула, який протестував проти польських окупантів, а згодом еміґрував до США й продовжував відстоювати незалежність України.

Особливо популярними при читальні «Просвіти» були драматичний і хоровий гуртки, про які знали в усіх навколишніх селах, а хор с. Бовшів був відомий навіть у Станіславі.

Формально залишаючись поза політикою, Степан Мурафа боровся за соціальні права українців, виступав проти утисків українців, часто захищав права українських дітей у школі. Скажімо, виступав, щоб і дітям українців, як і польським дітям, давали сніданки, риб'ячий жир і інше. Особливо гостро боровся проти москвофілів, які вели антиукраїнську прапаґанду, а за громадянську патріотичну позицію був під пильним оком польської поліції. Його неодноразово арештовували. Він сидів у тюрмі в Бережанах, у Більшівцях. Але після звільнення продовжував українську справу. Сам Степан Мурафа був першим членом ОУН і залучив до організації чимало молоді, яка потім влилася в лави УПА. До слова скажемо, що з Бовшева у підпіллі боролось 120 молодих патріотів, які віддали життя за Україну. Цими волелюбними молодими людьми керував дух свободи, любов до рідної землі, глибока ідейність, поклик сумління й висока мета, які виховала в них «Просвіта»

У час творення повстанського підпілля, очолюючи «Просвіту», Степан Мурафа водночас стає станичним. А з приходом других совітів 10 листопада 1944 року його заарештували енкаведисти й етапували спочатку в тюрму в Більшівцях, а потім (до 7 квітня 1945 року) – у Станіславській катівні, як оповідали очевидці, його катували, він терпів нелюдські муки, та це не зламало відданого патріота, вірного сина України. Він не зрікся своїх переконань, не видав побратимів по боротьбі. Під тортурами Степан Мурафа помер. А в медичному висновку записали: «…умер после непродолжительной болезни сыпным тифом». В пам'яті людей він залишився жити. Його ім'я викарбуване на ґраніті пам'ятника загиблим патріотам – серед багатьох інших, серед тих, кого він виховав і благословив на подвиг.

Н. КУРДИДИК

ПОСТАТІ

ШИПАЙЛИ

…Мова про велику в недавні часи патріотичну українську родину Шипайлів, сини і дочки якої свої життя і працю присвятили рідному народові, Україні в царині освіти, культури, громадсько-політичної діяльності і збройної боротьби за волю України.

Ще не написана ґрунтовна праця про родовід Шипайлів, не всі його імена вирвані з забуття. А ми згадаємо про тих із Шипайлів, про кого відшукали інформацію на сторінках минувшини. Як свідчать рядки історії, **родина Шипайлів** побутувала в Коломиї впродовж XIX століття – 1944 року. Хоча їхні сліди знаходимо на Львівщині, в Тисмениці, Станиславові й навіть у Польщі. **Карло Шипайло,** зокрема, народився 1849 року в селі Неполомичі (Польща). У Коломиї він оселився 1906 року, де мав адвокатську справу. Тут він очолював осередок (філію) Руського-католицького товариства святого Йоана Милостивого, який гуртував найбідніших українських міщан. У 30-их роках був членом УНДО.

Його дружина Теодоліна (з Грабовенських) народилася 1857 року у с. Мала Горожанка на Львівщині. На початку 20-их років очолювала в Коломиї «Кружок руських жінок». Померла 1930 р. у Коломиї. Там же 1934 року помер і Карло Шипайло.

Славну сторінку в історію родоводу Шипайлів вписав їхній син – **Ярослав Шипайло.** Народився 1884 року в м. Перемишляни на Львівщині. Успадкував справу батька: після закінчення Академічної гімназії навчався на правничому факультеті Львівського університету, який закінчив 1910 р. Адвокатську практику провадив у Коломиї і Стрию. Учасник Першої світової війни; доля закинула його аж до Туреччини, де Ярослав Шипайло служив при прусському війську і 1917 року був нагороджений Залізним хрестом II ступеня.

З постанням ЗУНР Я. Шипайло, вирвавшись із полону, зголошується до УГА: він – суддя-четар, суддя-поручник (1919). Після поразки національно-визвольних змагань – адвокат у Тисмениці (1922), де активно працює на українській громадсько-культурній ниві: голова Тисменицької філії товариства «Просвіта», очолював також кружок «Рідної школи» ім. І. Франка. З 1927 року – у Коломиї. Тут Я. Шипайло бере активну участь у діяльності українських громадсько-культурних і освітніх організацій і товариств (1927–1939): очолює філію товариства «Рідна школа» міста й повіту, осередок товариства «Сокіл» і філію товариства «Просвіта». У процесі адвокатської практики боронив українських патріотів перед польською окупаційною владою.

Усвідомлюючи, що з другим приходом більшовицьких «визволителів» йому не буде місця в рідному краї, Ярослав Шипайло 1944 року вимушений еміґрувати на Захід. В українському переселенському таборі (м. Авсбурґ) він очолює Представництво української еміґрації (1945–1948), а з переїздом до Канади – Об'єднання українців-правників. Він – ініціатор першої зустрічі еміґрантів-коломиян (Торонто, 1958) і заснування Ініціативного комітету коломиян (згодом – Комітету покутян). Помер патріот 11 грудня 1968 року в Торонто. А в пам'ять про себе і свою працю в ім'я України залишив спогади про коломийський Народний дім – осередок культурного і громадського життя Коломийщини, опубліковані у книзі «Над Прутом у лузі» (Торонто, 1962).

Визначною особистістю в родоводі Шипайлів є **Роман Шипайло,** син Тита Шипайла, двоюрідний брат Ярослава. Народився 1882 року в с. Меденица на Дрогобиччині. Був людиною високоосвіченою, ерудованою, культурною. Тож знаний ще за життя як освітній, громадсько-культурний і військовий діяч. Широкий і плідний діапазон його праці бачимо на педагогічній ниві. Працював педагогом Бережанської, а згодом – у Коломийській державній українській гімназії та Коломийській жіночій гімназії «Рідної школи» (до вересня 1939 року). Викладав математику, фізику, співи. Він заснував у Коломиї громадську організаційно-гімназійну раду професорів Коломийської гімназії, коломиян і сільських жителів Коломийщини для координації зусиль громади з поліпшення справи виховання і навчання молоді в національно-свідомому дусі, організував гімназійний хор, керував учнівським оркестром, брав участь у всіх імпрезах українців Коломиї. Як дириґент був одним із найавторитетніших діячів «Коломийського Бояну», великим знавцем і любителем хорового співу. Зі своїм шкільним хором він виконував такі складні композиції, як «Кавказ» С. Людкевича та «Гайдамаки» Й. Кишакевича у супроводі симфонічного оркестру. Він же опікувався спортивним (футбольним) клубом гімназії. Організував з учениць жіночої семінарії та жіночої гімназії 13-ий пластовий полк ім. Орисі Завісної (1921–1925), за що його переслідувала польська окупаційна влада. З пластунами він мандрував по теренах рідного краю, при цьому вивчали природні та історичні пам'ятки Прикарпаття.

Роман Шипайло активно співпрацював і в інших українських організація і товариствах – у філіях «Просвіти», «Відродження» «Сокола» (заступник голови), був першим директором кооперативу «Покутський господар», друкувався у львівських і коломийських часописах. Він – автор наукового дослідження «Новітня українська музика» (1927). А ще – вів широку протиалкогольну діяльність. Казав: «Ті, що люблять пити й напиватися – це алкоголіки; ті, що люблять пити, але не напиватися – тверезі; а ті, що не люблять пити і не п'ють – нормальні».

Як колишній сотник УГА й активний український громадсько-культурний діяч Роман Шипайло становив для польської окупаційної влади політичну загрозу. Тож у поліційних документах про Р. Шипайла читаємо: «На тутешньому терені безоглядно шкідливий».

У 1943 році Р. Шипайло брав участь у формуванні на теренах Коломийщини Дивізії «Галичина». З приходом «других совітів» сліди Романа Шипайла загубилися – загинув при загадкових обставинах: за одними переказами, загинув в енкаведистських в'язницях (Львів), за іншими – при виїзді на Захід через Румунію став жертвою банди грабіжників біля села Серафинці на Городенківщині у 1944 році. Напевно, ми так і не дізнаємося правду про загибель цього українського патріота. Бо померла у Львові його дружина – Наталія Шипайло (з Зосійовських), до речі, членкиня «Жіночого кружка» в Коломиї, що започаткував видавництво у Коломиї в 20-их роках часопису для українського жіноцтва «Жіноча доля». Пішли на вічний спочинок і їхні доньки.

Варті нашої пам'яті й інші особистості з родоводу Шипайлів: **Юліан Шипайло** – сотник УГА, один із 38 військових лікарів, які перебували у 1919–1920 роках за Збручем. Він разом з отцем-капеланом Михайлом Юзв'яком склав список стрільців УГА, які померли від тифу та інших хвороб і поховані у с. Витава (коло Гнівані на Поділлі) на католицькому цвинтарі. Цей скорботний список був опублікований в 194 числі за 1924 рік часопису «Український вісник» (Львів). Сам сотник-лікар помер теж від тифу у «чотирикутнику смерті» в 1919 році.

Своїм життям і працею в ім'я України Шипайли заслужили, щоб їхні імена були вписані в меморіал пам'яті українських патріотів.

Володимир МОРОЗЮК,
член Національної спілки письменників України

ЮВІЛЕЇ

САМОРОДОК

Осіння позолота вкривала Карпати, даруючи людям щедрі врожаї. Тож коли в сім'ї Мартинців, що проживала тоді в селі Росільна на Богородчанщині, 8 жовтня 1955 року з'явився на світ синочок, родичі й односельці розважали: буде щедрим і багатим, як ця осінь. І не помилились… Одного тільки не передбачили люди – осінь ще й поетична пора, пора весіль, парубоцьких пісень, непогамовної і плодоносної романтики любові.

В дитинстві Нестор був непосидючим і допитливим. Здавалось, джерело енерґії в маленького хлопця невичерпне: і батькам допоможе, і з хлопцями у футбол поганяє, і в школі дивував учителів чудовою пам'яттю і жадобою знань, особливо ж зацікавленням історією і літературою. У шкільні роки написав два зошити віршів і вручив їх учительці української мови. На жаль, вона їх Несторові не повернула. У відчай не впадав, бо полонила юначу уяву миловидна русявокоса Марічка. А було це вже в сусідньому Космачі, де закінчував середню школу. Забігаючи наперед, скажемо, до Марічка стала не лише юначою музою поета-початківця, але й вірною дружиною, супутницею на все життя, яка подарувала Несторові аж трійко чудових діточок. Але це буде після армії, а поки-що Нестор разом із такими ж, як він, новобранцями їхав поїздом до місця служби й на папір лягали сповнені юначого щему за коханою щирі рядки:

Прощайте, Карпати ви рідні,
Прощай, моя дівчино, теж.
Я у поїзді в армію їду,
Ти до школи із сумкою йдеш…

І в армії він не покидав пера, друкувався у стіннівці, читав свої вірші на різноманітних концертах. Несторa навіть відзначило не тільки армійське начальство військової частини, в якій служив, але й сам міністр оборони СРСР маршал СРСР товариш Гречко.

У 1983 році Нестор Мартинець закінчив історичний факультет Івано-Франківського пединституту ім. В. Стефаника. Потім працював головою сільради у Космачі й заочно навчався на юридичному факультеті Львівського держуніверситету. Навантаження і на роботі, і в навчанні були великі й літературна творчість тепер ставала для нього рятівним джерелом сповідальних одкровень, як спасіння від буденної рутини. А ще допомагала долати труднощі віра в Бога, в людей і в Україну.

На час ліквідації аварії на ЧАЕС Нестор Мартинець працював у Богородчанському райвідділенні міліції. Одного дня начальник міліції вишикував своїх підопічних і сказав, що комусь потрібно їхати до Чорнобиля, щоб допомогти ліквідаторам навести порядок у зоні відчуження. «Спільну біду мусимо долати спільними зусиллями всього народу», – завершив свій виступ начальник міліції. Тоді Нестор Михайлович був батьком трьох дітей і, розуміючи, що «мирний атом» доведеться приборкувати ціною власного здоров'я, зголосився до поїздки в Чорнобиль, ще й пояснив начальникові та колеґам по службі: «Краще я поїду, бо вже маю сім'ю, дітей, а молоді хлопці хай створять сім'ї, а тоді й ризикуватимуть своїм здоров'ям».

Тоді, в напруженому у всіх відношеннях 1990 році, Нестор Мартинець відпрацював у Чорнобильській зоні відчуження сім місяців. Враження від того періоду життя лягли в основу багатьох його книг, зокрема, «Зірка Полин», «Пекло посеред раю», «Знищений Чорнобиль мені сниться» та інших. Чорнобильська тема стала темою його життя, а насамперед творчості. А вона засвідчила, що в літературу сміло увійшов обдарований поет-пісняр, прозаїк і публіцист, автор понад 20 книг, зокрема, поетичних збірок «Любити ніколи не пізно», «Україно, я твоя частинка», «Бережім матерів», «Ми в Бога однакові», «Ти по лезу багнета йдеш», «Напередодні», вибраних творів «Знищений Чорнобиль мені сниться» Н. Мартинця і колишнього генерального директора Чорнобильської АЕС М. Уманця, колективного збірника пісень на слова поетів з Богородчанщини й на музику самодіяльних композиторів із села Старуня Бориса Ясецького і Василя Григорука «В нас красива земля», книжок гумору «Сільське інформбюро», «Невдале кохання», «Беушна коханка», «Як я став моржем не по своїй волі», «Як бабця козу ховала» та інших.

Його твори увійшли до збірки найкращих гумористів України «Золота колекція українського гумору». Нестор Мартинець має справжній дар Божий до поетичного, гумористичного й публіцистичного слова, його талант – багатогранний, кипучий, пристрасний, наповнений духом і енерґією рідної землі, рідного народу. В ньому нуртує синівська любов до України, жагуча потреба яскравого, діяльного життя і творчості, яка народжується з конкретного і потужного життєвого досвіду. Вдосконалення в усякій галузі діяльності не має меж. Тим більше, в літературній творчості. Навіть алмазні самородки шліфують і вигранюють. Так і твори Н. Мартинця стають усе вагомішими, досконалішими.

А ще він пише пісні, які на багатьох конкурсах стали лауреатами. Нещодавно ювіляр випустив аудіодиск гумору «Беушна коханка», працює над випуском аудіозапису пісень. Напружену творчу працю поєднує з громадською діяльністю як голова обласної організації чорнобильців.

Отож з роси і води Тобі, дорогий Друже-Побратиме!

Микола СИМЧИЧ,
член НСПУ і НСЖУ

ВЕЛИКІ УКРАЇНЦІ

МАЕСТРО МУЗИКИ

Минуло 145 років з дня народження видатного композитора Дениса Січинського

«Три пришестя любові до Дениса Січинського» – під такою назвою оформлений куточок про відомого композитора у 22-му кабінеті ЗШ № 11, де щодня навчаються учні 2-Б класу.

Три пришестя любові всенародної... Перше – запізніле й винне, у день смерті в травні 1909 року, коли стало зрозуміло, кого ми втратили. Другим виявом вдячності й усенародного пошанування стало відкриття в Станіславі пам'ятника за проектом художника Михайла Зорія: «І на могилі цій з'єднались два таланти – талант Січинський і талант Зорій. Щасливі ми, що бачимо це нині у краю нашім серцю дорогім». І третє – на честь 125-річчя з дня народження Д. Січинського, що відбувалося вже в незалежній вільній Україні.

Все це знають маленькі учні. Разом ми часто ходимо сюди, на могилу, що в меморіальному сквері Івано-Франківська, слухаємо музику, розповідаємо про композитора. Хоч головна зустріч для моїх учнів із Денисом Січинським ще попереду. Бо настане такий час, коли наше спілкування перенесеться у стіни музичного училища імені Д. Січинського. Там моїх вихованців тепло, гостинно і щиро зустріне Ігор Софронович. Тут поєднується досвід пана Ігоря й молодеча пристрасть, бо до розмови обов'язково приєднаються студенти. І це справляє на дітей надзвичайне враження. Бо серцем торкаються живої музики, яка западає у їхні душі назавжди.

ПАМ'ЯТІ ДЕНИСА СІЧИНСЬКОГО

Людей таких вшановувати варто,
І вже приходить ця пора.
Вклонімось низько всі великому таланту
Це – наша рідна пісня, шана і хвала.

Його уже нема, та поміж нами
Лунає його музика свята,
Байдужим вже нікого не лишає
Мелодія піднесено-прозора і ясна.

А викресана вона з того серця,
Що палало живим вогнем,
І тому так бере за душу,
І тому так підносить мене.

Пильно, пильно усі плекаймо
Те, що рідне, наше й Боже –
Музику й пісню вкраїнську
Ми лиш так навік збережем.

Світлана СКРИПНИК,
учитель Івано-Франківської ЗШ № 11

ПРОФЕСІОНАЛ

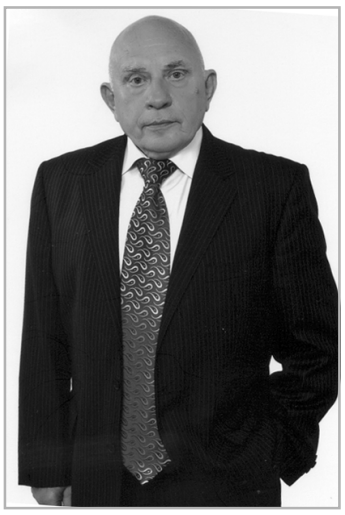
ЛІКАР ВІД БОГА

Юліана Прокоповича Худецького знають не тільки в обласному центрі як лікаря нейрохірурга, який працює в обласній клінічній лікарні, але і як ученого-винахідника, автора численних раціоналізаторських пропозицій, заслуженого лікаря України, лікаря-нейрохірурга вищої категорії, який виховав багатьох лікарів і повернув здоров'я, врятував життя багатьом людям.

Юліан Прокопович сміливо стає на прю зі смертю і хворобами, щоб урятувати людину, бо добре знає ціну життя. Адже народився він 1942 року в селі Угорники Коломийського району і вже в ранні роки свого життя бачив, як умирали рідні й знайомі і від куль, і з голоду, і від ударів життя.

Дитинство – нелегке, навчання в школі, праця і праця, потім – технічне училище, практика на приладобудівному заводі, на який повернувся після служби в армії. Тут, у заводському колективі, пізнав трудову родину, в якій фахівці щиро розкривали таємниці тонкої професії інструментальника. І навіть коли навчався в Івано-Франківському медичному інституті, приходив у цех і виточував придумані інструменти, адже дуже мріяв про хірургію, багато читав, просився на розтини, вчився всюди й у всіх. Саме ця школа й думки лікарів і викладачів допомогли йому утвердитися в Марінопільській лікарні, вирости від лікаря-хірурга до завідувача хірургічним відділенням обласної клінічної лікарні, головного нейрохірурга управління охорони здоров'я області (посаду цю він обіймав майже десять років).

А цього року – визначна дата в житті Юліана Прокоповича – 10 років присвоєння почесного звання заслуженого лікаря України, а я б сказала – лікаря, закоханого в свою справу, лікаря, який безмежно любить людей. Саме для блага людей Юліан Прокопович працює і вдень, і вночі, читає, готує виступи на конференції, майструє інструменти, впроваджує новинки й добивається закупівлі техніки для діагностики захворювань, для прискорення операційних дій, щоб звільнити хворого від болю та затягування хвороби.

Лікарі, медичний персонал, які працюють з Юліаном Прокоповичем, надзвичайно поважають його за самовідданість, дисциплінованість, вимогливість, людяність. А ще пан Юліан любить своїх дітей та онуків. Двері його дому гостинно відчинені друзям. А берегинею цієї оселі є пані Ліда – його тил, розрада, слухач і героїня його фотокартин. Жаль, каже Юліан Прокопович, що доба має тільки 24 години, бо роботи надзвичайно багато. А хочеться ще так багато зробити як у медицині (у відділі, в охороні здоров'я загалом), так і зафіксувати у фотографіях найяскравіші миті життя.

Хочеться побажати дорогому лікареві довгого життя і встигати всюди.

Любов ЗОРІНА
На фото: Юліан ХУДЕЦЬКИЙ,
заслужений лікар України, відомий нейрохірург

ЩО НА СЕРЦЕ ЛЯГЛО...

СЛОВО – ВІДДЗЕРКАЛЕННЯ ДУШІ

Ярослава Олексюк

Ярослава Олексюк – викладач кафедри дизайну та мистецтвознавства Прикарпатського національного університету ім. В. Стефаника, закінчила аспірантуру Львівської національної академії мистецтв, стажувалась в університеті ім. Кирила й Методія в Македонії. В дитинстві закінчила художню школу, навчалась у прекрасних художників Валерія Чазова, Ярослава Михнюка, Валентини Власенко і вже тоді брала участь і перемагала в різноманітних конкурсах як в Україні, так і в Польщі, Угорщині. В її роботах фахівці відзначали новизну, революційність думки, вдале поєднання кольорів, глибокий філософський зміст, композиційність.

Ставши студенткою, Ярослава все більше працює над розробками моделей одягу, дизайнерським оформленням і мистецтвознавськими дослідженнями, бере активну участь у роботі організації «Мистецький український рух», різноманітних пленерах, працює над фотографією, виставляється на виставках і представляє персональну виставку робіт «Краплини щастя».

Кредо дівчини – бути в постійному пошуку, працювати й одержувати результат. Саме це допомагає молодому викладачеві не тільки працювати зі студентами, бути хорошим куратором групи, але й проводити дослідницьку роботу з написання дисертаційної роботи.

Ярослава охоче відгукується на прохання артистів у розробці дизайну сценічного одягу й радіє з того, що змогла створити ансамбль пісні, слова і костюму. А ще Ярослава любить читати й сама пише вірші, в яких віддзеркалюються настрої природи, її власні роздуми і мрії.

Про таких як Слава слова: ні хвилини спокою. Її думки прядуть ідеї, а руки викладають їх на папір і відкривають людям світ нового, який примушує милуватись, замислюватись, і тоді в людей пробуджується бажання мати цю красу.

Л. ХУДИК

* * *

Ти знаєш, а вже осінь...
А знаєш, де вже літо?
Я не знаю, мабуть,
У спогадах зосталось наших.
Чи, може, просто вмерло,
Щоб воскреснути вже
В іншому житті –
Для нас, для когось іншого,
Чи, може, для тебе і для мене,
Порізно... не знаю...
Життя покаже...

Прокинься вранці і згадай,
Що було вчора,
Хто був поруч.
Слова на вітер не кидай,
Побач лиш зорі в теплім морі
Й забувай, де спала тінь твого життя.
Не йди ніколи в вороття й дивись
На сонце, що промінням
Засвітило новий світ,
В якому лише все, що прагне
До життя на світлі...

* * *

На небі зорі мерехтять,
А в серці спокій оселився.
Шаленство спогадів й розрад –
Вмить сильний вітер
Припинився.
Ні, ти не бійся й не лякайсь –
В житті панують резонанси –
Там, де є погляд без образ,
Там є й душа, і в ній нюанси...
А як заплачеш, не журись –
Сміх завжди буде зовсім поруч.
Знову на небо подивись,
Й зірки здійснять все, що ти хочеш.

ЛЮБИ І ЗНАЙ СВІЙ РІДНИЙ КРАЙ...

КАЛЕНДАР ПРОСВІТЯНИНА

ЖОВТЕНЬ

18 ЖОВТНЯ

75 років від дня народження **Івана Крижанівського** (1935), письменника, члена літературного товариства «Плин», уродженця с. Сороки Городенківського району.

70 років від дня народження **Романа Фабрики** (1940), заслуженого журналіста України, члена Національної спілки журналістів України, фотомитця, уродженця с. Радча Тисменицького району.

19 ЖОВТНЯ

120 років від дня народження **Володимира Хроновича** (1890–1973), українського письменника і педагога. Похований у Снятині.

20 ЖОВТНЯ

85 років від дня народження **Дмитра Шкрібляка** (1925), майстра художнього різьблення та інкрустації на дереві, уродженця с. Яворів Косівського району.

21 ЖОВТНЯ

100 років від дня народження **Мирослава Радиша** (1910–1956), українського художника-пейзажиста, уродженця с. Іллінці Снятинського району.

22 ЖОВТНЯ

100 років від дня народження **Юрія Бовича** (1910–1984), майстра декоративного ткацтва, уродженця м. Косів.

24 ЖОВТНЯ

85 років від дня народження **Віталія Виноградського** (1925), письменника, журналіста, який з 1964 по 1975 рік був редактором газети «Прикарпатська правда».

45 років від дня народження **Івана Вишиванюка** (1965), краєзнавця, колекціонера, уродженця м. Коломия.

25 ЖОВТНЯ

90 років від дня народження **Андрія Шишака** (1920), реґента церковного хору, члена «Просвіти».

70 років від дня народження **Ярослава Яцківа** (1940), українського астронома, члена-кореспондента Академії наук України, лауреата Державної премії України, уродженця с. Данильче Рогатинського району.

26 ЖОВТНЯ

80 років від дня народження **Івана Скрипника** (1930–2002), краєзнавця, педагога, публіциста, дослідника історії Скиту Манявського.

60 років від дня народження **Дмитра Сивака** (1950), івано-франківського художника, члена Національної спілки художників України.

30 ЖОВТНЯ

115 років від дня народження **Дмитра Галичина** (1895–1961), громадського діяча, українського січового стрільця, почесного доктора Українського вільного університету, уродженця с. Дички Рогатинського району.

31 ЖОВТНЯ

85 років від дня народження **Миколи Білана** (1925–1989), українського композитора, педагога, уродженця с. Ясеновець Рожнятівського району.

55 років від дня народження **Ганни Карась** (1955), заслуженого працівника культури України, кандидата педагогічних наук, доцента Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, уродженці с. Раківчик Коломийського району.

Підготував Петро АРСЕНИЧ

СПІВЧУТТЯ

Зі скорботою повідомляємо, що після важкої хвороби на 60-му році життя відійшла у вічність **ОЛЬГА ВЕЛИЧКОВСЬКА**.

Дитинство і юність просвітянки минули у важкі повоєнні роки в багатодітній сім'ї. Працювала в об'єднанні «Родон». Вона – практикуюча християнка, свідома українка, учасниця багатьох акцій з розбудови незалежної України, відновлення УГКЦ і «Просвіти». Шанувала українські звичаї, традиції, рідну мову. Виховала двох доньок і дала їм вищу освіту, раділа своїми внуками, допомагала родині, брала участь у благодійній діяльності.

Нехай земля буде їй пухом і повік житиме її ім'я в нашій пам'яті й серцях.

Родини просвітян
БОЙКІВ, ВЕЛИЧКОВСЬКИХ, КАТАМАЇВ